

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE
POLITIKE

Босна и Херцеговина
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО РАДА И СОЦИЈАЛНЕ
ПОЛИТИКЕ

Broj: 02-02/10-769/14
Sarajevo, 07.04.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
Sarajevo

PRIMLJENO: 07.04.2014			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03-	02-	405	/2014

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
n/r g-đa Edita Kalajdžić, tajnica Vlade

PREDMET: IZJAŠNENJE, DOSTAVLJA SE

U svezi Vašeg akta broj: 03-02-405/2014 MA od 07.04.2014.godine, koji se odnosi na 107. Tematsku sjednicu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 03.04.2014.godine, na kojoj se razmatrala socio-ekonomska situacija u Federaciji Bosne i Hercegovine i mjere izlaska iz krize, dostavljamo Vam Izjašnjenje o mjerama predloženim u dokumentima iz nadležnosti ovog Ministarstva, kako slijedi :

Oblast rada i zapošljavanja

1. Zakon o radu

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila je Prijedlog zakona o radu u studenom 2012. godine, u koji su ugrađene primjedbe i sugestije socijalnih partnera, kao i sugestije koje su date u javnoj raspravi. I dalje je ostao sporan članak 182. Prijedloga zakona koji se odnosi na kolektivne ugovore, odnosno rokove za njihove usklađivanje, nakon stupanja na snagu Zakona o radu.

O novom Zakonu o radu vođena je rasprava i na sjednicama Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, ali se nije postigla suglasnost socijalnih partnera.

2. Usklađivanje najniže plaće

Člankom 1. Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 62/68) utvrđena je obveza usklađivanja najniže bruto satnice najmanje jednom godišnje, sukladno s povećanjem indeksa troškova života i ukupnim privrednim napretkom, a na temelju podataka Federalnog zavoda za statistiku.

U slučaju izvanrednog povećanja troškova života većih od 5% Vlada Federacije Bosne i Hercegovine obvezna je da poveća najmanju bruto satnicu svaka tri mjeseca.

U tom smislu ističemo da je posljednje povećanje najniže bruto odnosno neto satnice izvršeno 2008. godine, 24. travnja, a ista je stupila na snagu 1. ožujka 2008. godine, prije donošenja Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno izmjena članka 9.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u razdoblju od stupanja na snagu Odluke o utvrđivanju najniže satnice u Federaciji Bosne i Hercegovine do prosinca 2012. godine došlo je do povećanja indexa potrošačkih cijena u Federaciji Bosne i Hercegovine za 8,38, a u razdoblju od siječnja do travnja 2013. godine do porasta istih za 0,2%, čime su se stekli uvjeti za usklađivanje najniže bruto, odnosno neto satnice.

U tom smislu ovo ministarstvo je pripremlilo Prijedlog odluke o utvrđivanju najniže satnice u Federaciji Bosne i Hercegovine kojim je predviđeno da najniža neto satnica iznosi 2,15 KM, najniža neto satnica sa porezom na dohodak 2,26 KM, i najniža bruto satnica 3,28 KM koji je 13. kolovoza 2013. upućen na mišljenje, sukladno Poslovniku o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Nakon dobivenih mišljenja Prijedlog odluke je upućen Vladi Federacije radi uvrštavanja na sjednicu Vlade.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je prije uvrštavanja na dnevni red, Prijedlog odluke uputila na mišljenje kantonima.

Na dostavljeni Prijedlog izjasnila se Vlada Tuzlanskog kantona i isti podržala, dok je Vlada Zapodnohercegovačke županije izrazila sumnju na učinke eventualnog povećanja.

Ostali kantoni se nisu izjasnili.

3. Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu i Zakon o štrajku

Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu i Zakon o štrajku, a na temelju Zaključka sa 100-24 sjednice Ekonomsko-socijalnog vijeća, održane 18.03.2014. godine upućen je poziv članovima radnih grupa ispred socijalnih partnera za održavanje sastanka u vezi ovih zakona i konačnog usuglašavanja, radi upućivanja u parlamentarnu proceduru.

Pozivi su upućeni i dogovoren je sastanak radi usklađivanja „spornih“ odredaba ovih zakona.

4. Kolektivni ugovori

Usklađivanje Kolektivnog ugovora za javni sektor zavisi od dogovora socijalnih partnera.

Oblast penzijskog i invalidskog osiguranja

Jedna od ključnih mjera koje su provedene u proteklom periodu je razmatranje i usvajanje na Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine dokumenta Strategija reforme mirovinskog sustava u Federaciji Bosne i Hercegovine i to: na Zastupničkom domu 11. i 12. rujna 2013. godine, a na Domu naroda 06. veljače 2014. godine. U izradi teksta Strategije pored predstavnika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, te uz stručnu pomoć eksperata Svjetske banke, učestvovali su i predstavnici sindikata, poslodavaca i umirovljenika.

Bitno je također istaći da sama Strategija ne proizvodi izravne učinke na sustav, što će se postići kroz donošenje seta novih zakona iz ove oblasti, koji će opet biti usuglašeni sa socijalnim partnerima, a kojim će se precizno definirati ključne promjene. Naime, dokumentom Strategija reforme mirovinskog sustava, odnosno odgovarajućim Akcionim planom, propisani su precizni i vrlo kratki rokovi za izradu novog Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju, Zakona o organizaciji mirovinskog i invalidskog osiguranja, te Zakona o dragovoljnim fondovima (08. mjesec 2014. godine za izradu radnih tekstova). U svezi s tim, ističemo da je u toku izrada novih tekstova navedenih zakona.

Cijeni se da će reforma mirovinskog sustava, odnosno donošenje seta pomenutih zakona poboljšati i stabilizirati sustav mirovinskog osiguranja.

Nadalje, sačinjen je i usvojen na Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, a nakon usuglašavanja teksta, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja i to: na Zastupničkom domu 13.03.2014. godine, a na Domu naroda 25.07.2013. godine, čija je objava u toku. Bitno je napomenuti da je navedenim Zakonom omogućen pristup osiguranika pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja.

U svezi očitovanja na mjere predložene od strane Udruženja poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine, te Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, odnosno mjere koje su predložene kroz dokumente: „Rezolucija trinaestog kongresa Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine“, „Prijedlog mjera za izlazak iz ekonomske i društvene krize Udruženja poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine“ i „Prijedlog mjera za prevazilaženje teške ekonomsko-socijalne situacije u Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine“, ističemo da se dvije mjere tiču nadležnosti ovog sektora, odnosno tiču se omogućavanja radnicima odlaska u mirovinu, te izmirenja duga Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje.

U svezi s tim, podsjećamo da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, još 2011. godine, raspisala Javni poziv sa ciljem sagledavanja stanja po pitanju registriranog radnog staža u Federaciji Bosne i Hercegovine za koji nije uplaćen doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje. Prikupljeni podaci trebali su da posluže kao dokumentaciona osnova za zakonsko uređivanje materije dospelih, a nenaplaćenih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje. Na temelju prikupljenih podataka, te podataka Porezne uprave Federacije BiH i Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, utvrđeno da se radi o izuzetno velikom iznosu sredstava koja treba osigurati za uvezivanje staža, a što je u nadležnosti Federalnog ministarstva finansija/financija.

Što se tiče pitanja duga Federacije Bosne i Hercegovine prema Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje napominjemo da je navedeno pitanje riješeno Zakonom o izmirenju obveza Federacije Bosne i Hercegovine prema Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje („Službene novine Federacije BiH“, br. 14/13 i 91/13). Ističemo da se navedeni dug servisira redovno i bržom dinamikom nego što je to predviđeno Zakonom.

Oblast socijalne zaštite i zaštite porodice i djece

Planom rada Ministarstva utvrđen je strateški cilj iz nadležnosti ovog Sektora koji se odnosi na unapređenje sistema socijalne zaštite i zaštite obitelji sa djecom Federacije BiH u skladu s EU direktivama koji će garantirati osnovna i ujednačena prava koja osiguravaju zaštitu socijalno ugroženih kategorija.

S tim u vezi Federalno ministarstvo rada i socijalne politike intenzivno radi na izmjenama postojeće legislative iz ove oblasti koja treba biti usklađena s međunarodnim dokumentima, ratificiranim konvencijama i poveljama. Obzirom na navedeno pristupilo se izradi Prednacrtu zakona o osnovama socijalne zaštite i Prednacrtu zakona o zaštiti obitelji sa djecom.

Novim Zakonom o osnovama socijalne zaštite nastoji se definirati i osigurati minimalna materijalna sigurnost pojedinaca i obitelji u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, omogućiti dostupnost i jednakost usluga i prava u socijalnoj zaštiti, definirati uvjete za razvoj usluga socijalne zaštite u Federaciji BiH, stvoriti jednake mogućnosti pojedinaca za samostalan život i aktivno sudjelovanje u zajednici, očuvati i unaprijediti obiteljske odnose i podsticati obiteljsku solidarnost, prevenirati i otkloniti posljedice zlostavljanja, zanemarivanja i eksploatacije.

Nadalje, vezano za reformske aktivnosti zaštite obitelji sa djecom, novim Zakonom o zaštiti obitelji sa djecom želi se omogućiti dostupnost i ujednačenost ostvarivanja osnovnog paketa prava obitelji sa djecom u njegovim minimalnim iznosima na prostoru cijele Federacije BiH.

S ciljem da se sistemski uredi smještaj i potpora djeci bez roditeljskog staranja, odraslim osobama bez obiteljskog staranja, te starim, iznemoglim i osobama s invaliditetom zbrinjavanjem i zaštitom u obiteljskom okruženju (hraniteljska obitelj) pristupilo se izradi

Javne politike o hraniteljstvu rezultat koje bi trebao biti i zaseban propis iz ove oblasti (Zakon o hraniteljstvu Federacije Bosne i Hercegovine).

Treba naglasiti da prijedlozi ovog ministarstva, koji se odnose na uvođenje minimuma socijalne sigurnosti i zaštite obitelji sa djecom u Federaciji BiH kao i svih drugih reformskih aktivnosti obuhvaćenih navedenim zakonima, moraju imati punu suglasnost i podršku kantonalnih ministarstava, obzirom da je ostvarivanje i financiranje socijalne zaštite u Federaciji BiH na nivou kantona.

Nadalje, pripremljen je i na mišljenje i komentare dostavljen prijedlog Strategije deinstitucionalizacije i transformacije ustanova socijalne zaštite sa ciljem implementacije međunarodno utemeljenog prava prema kojem svaka osoba ima pravo na život u zajednici na istoj osnovi kao i druge osobe. Ovaj dokument ujedno predstavlja i odgovor na potrebu za sistemskim promjenama koje je neophodno provesti u oblasti tradicionalnog načina institucionalne brige o korisniku.

Vežano za implementaciju "Dokumenta politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i obitelji pod rizikom od razdvajanja u Federaciji Bosne i Hercegovine 2006-2016. godina" donesen je Akcioni plan za provedbu navedene politike, za period 2013-2014. godina. Ovim Akcionim planom date su smjernice za usklađivanje zakonske regulative koja se odnosi na brigu o djeci bez roditeljskog staranja i obitelji pod rizikom od razdvajanja u Federaciji BiH s europskim standardima.

Značaj ovog Akcionog plana je u uspostavljanju konkretnih planova i programa, kako na entitetskom i kantonalnom nivou, tako i na lokalnom nivou, s ciljem unapređenja i provođenja aktivnosti za što uspješniju zaštitu djece bez roditeljskog staranja i obitelji pod rizikom od razdvajanja.

Oblast zaštite osoba sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata

Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom („Službene novine Federacije BiH“ broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) na zadovoljavajući način su socijalno zaštićene osobe sa invaliditetom (civilni invalidi i civilne žrtve rata) i u proteklom razdoblju isplata novčanih naknada korisnicima prava vršena je u redovnim mjesečnim iznosima. Istovremeno je u 2013. godini isplaćen dug korisnicima nastao primjenom tzv. starog zakona i po sudskim sporovima.

Ovaj sektor intenzivno radi na pripremi novih zakonskih propisa iz oblasti zaštite osoba sa invaliditetom, sukladno usvojenoj UN Konvenciji o pravima osoba sa invaliditetom, i obavezama u reformama u oblasti socijalne politike u Bosni i Hercegovini preuzetih po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH.

Oblast Europskih integracija

Mjere koje treba poduzeti za izlazak iz ekonomske krize i ciljevi koji se moraju ostvariti realizacijom predloženih mjera prema priloženim dokumentima Udruženja poslodavaca FBiH i Saveza samostalnih sindikata BiH, odnose se i na:

- intenziviranje i unapređenje efikasnost u borbi protiv kriminala i korupcije

U okviru tekućeg poslovanja Služba za Europske integracije, strateško planiranje i koordinaciju projekata u 2013. godini donijela je Plan borbe protiv korupcije Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2013. godine i podnijela Izvještaj o borbi protiv korupcije Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2013. godine.

Prema uputama i koordinaciji Timna za monitoring i koordinaciju provođenja Općeg plana Vlade Federacije BiH u borbi protiv korupcije u oba dokumenta navedene su aktivnosti koje je potrebno provesti u okviru nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, konkretni zadaci u cilju provođenja navedenih aktivnosti, rokovi,

nadležnosti, pokazatelji implementacije, stupanj implementacije i izvori koji potvrđuju stupanj implementacije (propisi, dokumenti, edukacija, revizija i sl).

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
- Sektoru za pravne i kadrovske poslove
- ekonomsko-finansijske i opće poslove
- a/a

Vukoslav Čamber